

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2022. gada 25. februārī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Daiga Rezevska, tiesneši Jānis Neimanis un Artūrs Kučs,

izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Evitas Kaužēnas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 24/2022),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Maksātnespējas likuma 169. panta sesto daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 107. pantam un spēkā neesošu attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju no 2021. gada 13. oktobra.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka maksātnespējas procesa administratoram (turpmāk – administrators) netiek noteikta atlīdzība gadījumā, ja viņš tiek atcelts no juridiskās personas maksātnespējas procesa Maksātnespējas likuma 22. panta otrās daļas 1., 2., 3., 4. vai 7. punktā minēto iemeslu dēļ.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, Satversmes tiesas kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punkts noteic: izskatot pieteikumu, Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzēja jau iepriekš ir vērsusies Satversmes tiesā, lūdzot izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 107. pantam (ieteikums Nr. 256/2021). Izskatot minēto pieteikumu, Satversmes tiesa 2022. gada 11. janvāra rīcības sēdē pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu (turpmāk – Satversmes tiesas rīcības sēdes 2022. gada 11. janvāra lēmums).

Izskatāmais pieteikums papildināts ar argumentiem par apstrīdētās normas neatbilstību labas likumdošanas principam un apsvērumiem, kādēļ apstrīdētajā normā noteiktais pamattiesību ierobežojums neatbilst nevienam no Satversmes 116. pantā uzskaitītajiem leģitīmajiem mērķiem. Pēc Pieteikuma iesniedzējas ieskata, konkrētajā gadījumā pastāv viņas pamattiesības mazāk ierobežojoši līdzekļi un viņas tiesībām un interesēm nodarītais kaitējums esot lielāks par sabiedrības ieguvumu.

Tādējādi izskatāmajā pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu un kolēģijai

no jauna jāizvērtē pieteikuma atbilstība Satversmes tiesas likumā noteiktajām prasībām.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja vairāk nekā divus gadus pildījusi administratora pienākumus juridiskās personas maksātnespējas procesā. Ar tiesas lēmumu Pieteikuma iesniedzēja no šo pienākumu pildīšanas atcelta Maksātnespējas likuma 20. panta pirmās daļas 7. punktā, kā arī 22. panta otrās daļas 1. un 2. punktā minēto iemeslu dēļ. Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka saskaņā ar apstrīdēto normu viņai ir pilnībā liegtas tiesības saņemt samaksu par veikto darbu. Tādējādi ar apstrīdēto normu esot aizskartas viņai Satversmes 107. pantā ietvertās tiesības saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

7. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzēja ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. Proti, Kurzemes rajona tiesa ar 2021. gada 15. oktobra lēmumu atcēlusi Pieteikuma iesniedzēju no administratora pienākumu pildīšanas maksātnespējas procesā. Minēto lēmumu Pieteikuma iesniedzēja pārsūdzējusi. Savukārt

Kurzemes apgabaltiesa, izskatījusi Pieteikuma iesniedzējas blakus sūdzību, 2021. gada 17. novembrī nolēma atstāt pirmās instances tiesas lēmumu negrozītu. Kurzemes apgabaltiesas lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmais teikums nosaka: “Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.”

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no Kurzemes apgabaltiesas 2021. gada 17. novembra lēmuma spēkā stāšanās dienas. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2022. gada 31. janvārī. Tādējādi konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

8. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 107. pantam. Pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Maksātspējas likuma 169. panta sestās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 107. pantam” pēc Evitas Kaužēnas pieteikuma (pieteikums Nr. 24/2022).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2022. gada 25. aprīlim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja*

Daiga Rezevska

**Dokuments parakstīts ar drošu
elektronisko parakstu un satur
laika zīmogu.*